

Malmö högskola
Rektor

Luntmakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Jana Hejzlar
08-563 088 19
Jana.hejzlar@hsv.se
BESLUT

2011-01-18
Reg.nr 641-933-10

Beslut om tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan

Högskoleverket beslutar att ge Malmö högskola tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i följande ämnen: matematik, naturkunskap, historia, religionskunskap, samhällskunskap, svenska, engelska samt idrott och hälsa.

Ansökan och ärendets hantering

Malmö högskola har ansökt hos Högskoleverket om tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i ämnena matematik, biologi, fysik, kemi, naturkunskap, historia, religionskunskap, samhällskunskap, svenska, svenska som andraspråk, engelska, arabiska, idrott och hälsa samt bild.

För granskning av ansökan har Högskoleverket utsett följande bedömare: universitetslektor Christina Hultgren, Högskolan i Gävle (ordförande); universitetslektor Håkan Sollervall, Linnéuniversitetet (ordförande); lärarstuderande Diego Alfaro, Malmö högskola; lärarstuderande Ewa Axelsson, Högskolan Kristianstad; docent Jette Benn, Århus universitet; universitetslektor Cecilia Björklund Dahlgren, Luleå tekniska universitet; universitetslektor emerita Gerd Brandell, Lunds universitet; lektor Tua Ericsson-Knif, Svenska handelshögskolan i Åbo; fil. dr. Lars Geschwind, Technopolis group; professor Gunnar Gjone, Universitetet i Oslo; lektor Conrad Hagen, Universitetet i Stavanger; professor emerita Torlaug L. Hoel, NTNU i Trondheim; professor Gunilla Holm, Helsingfors universitet; lektor Lisen Häggblom, Åbo Akademi; universitetslektor Maj-Lis Hörnqvist, Luleå tekniska universitet; docent Jörgen Johansson, Högskolan i Halmstad; lektor Helge Kastrup, Professionshögskolan UCC i Köpenhamn; professor Rune Krumsvik, Universitetet i Bergen; professor Maria Lennernäs, Högskolan Kristianstad; dekan Nils-Georg Lundberg, Professionshögskolan UCC Nordjylland; lärarstuderande Johan Lundmark,

Uppsala universitet; docent Gunilla Molloy, Stockholms universitet; docent Maarit Mutta, Åbo universitet; professor Liv Merete Nielsen, Högskolan i Oslo; universitetslektor Anita Norlund, Högskolan i Borås; professor Christina Nygren-Landgårds, Åbo Akademi; universitetslektor Eva Olofsson, Umeå universitet; professor emeritus Aadu Ott, Göteborgs universitet; lektor Helle Rønholt, Köpenhamns universitet och professor Tobias Werler, Högskolan i Volda. Därutöver har professor Bengt Brendemoen, Universitetet i Oslo; försteamanuensis Anne Margrete Fiskvik, NTNU i Trondheim och Universitetet i Stavanger; lektor Fie Høystrup, Professionshögskolan UCC i Köpenhamn; lektor Bergthora Kristjansdottir, Professionshögskolan UCC i Köpenhamn; professor emeritus Lauri Lindgren, Åbo universitet; försteamanuensis Dag Jostein Nordaker, Universitetet i Stavanger och professor Staffan Wahlgren NTNU i Trondheim bistått bedömargruppen inom sina sakområden.

Underlag för bedömningen har varit högskolans ansökan samt intervjuer den 8 oktober 2010 med representanter för högskolan. Bedömargruppens yttrande bifogas.

Bedömning

Bedömning har gjorts utifrån de krav som ställs i högskolelagen och högskoleförordningen och utifrån de kvalitetsaspekter och kriterier vid examenstillståndsprovningar som Högskoleverket har utarbetat med hänsyn tagen till examensbeskrivningen för denna yrkesexamen.

Bedömargruppens yttrande innehåller dels en sammanfattande bedömning per aspekt, dels en samlad bedömning. Ledamöter i bedömargruppen har inte medverkat i bedömningar där jäv föreligger.

Bedömargruppens samlade bedömning är att Malmö högskola har förutsättningar att ge ämnesläroutbildning med inriktning mot arbete i gymnasieskolan med tillfredsställande kvalitet i ämnena matematik, naturkunskap, historia, religionskunskap, samhällskunskap, svenska, engelska samt idrott och hälsa. Högskoleverket instämmer i denna bedömning.

Bedömargruppens samlade bedömning är att Malmö högskola inte har förutsättningar att ge ämnesläroutbildning med inriktning mot arbete i gymnasieskolan med tillfredsställande kvalitet i ämnena biologi, fysik, kemi, svenska som andraspråk, arabiska samt bild. Högskoleverket instämmer i denna bedömning.

Beslut

Högskoleverket beslutar att ge Malmö högskola tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i följande ämnen: matematik, naturkunskap, historia, religionskunskap, samhällskunskap, svenska, engelska samt idrott och hälsa.

Beslut i detta ärende har fattats av stf. myndighetschefen Lennart Ståhle efter föredragning av utredaren Jana Hejzlar i närvaro av avdelningschefen Magnus Hjort.

I ärendets beredning har även utredarna Tomas Egeltoft, Sara Monaco, Joakim Palestro och Karl Weigelt deltagit.

Lennart Ståhle

Jana Hejzlar

Kopia till:
Utbildningsdepartementet
Ledamöterna i bedömagruppen

Bedömagruppens yttrande

Malmö högskola

– ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan¹

Utbildningens förutsättningar

Lärraresurs

I utbildningen som helhet är balansen mellan å ena sidan vetenskaplig kompetens i ämne och ämnesdidaktik och å andra sidan professionserfarenhet tillfredsställande, trots att den vetenskapliga ämneskompetensen är aningen svagt representerad i flera ämnen. Med undantag för biologi, fysik, arabiska och bild är antalet lärare tillräckligt och kontinuiteten tillfredsställande.

I matematik och matematikdidaktik finns god vetenskaplig kompetens, med flera forskningsaktiva lärare.

I de naturorienterade ämnena biologi, fysik, kemi och naturkunskap är den befintliga lärarresursen ganska begränsad. I naturkunskap finns dock en tillräckligt stabil bas för undervisning i inriktningen mot gymnasiet. Den egna vetenskapliga ämneskompetensen är svag överlag. Den befintliga ämnesdidaktiska kompetensen är också svag, särskilt i fysik. I naturkunskap är lärarresursen dock sammantaget tillräcklig. Vad gäller biologi, kemi och fysik kan svagheter inte uppvägas på ett tillfredsställande vis genom användning av lärare från andra lärosäten, eftersom det saknas en tillräckligt stabil bas.

I historia och samhällskunskap finns det mycket god vetenskaplig kompetens vad gäller ämnesteorier och tillräcklig vetenskaplig kompetens vad gäller ämnesdidaktik. I religionskunskap är den vetenskapliga kompetensen svag, men tillräcklig i både ämne och ämnesdidaktik.

I svenska finns tillräcklig vetenskaplig kompetens i såväl svenska, litteraturvetenskap som svenskämnets didaktik.

I svenska som andraspråk är den vetenskapliga kompetensen alltför begränsad.

I engelska är den vetenskapliga kompetensen god vad gäller såväl språk, litteratur som ämnesdidaktik.

I arabiska saknas en tillräcklig egen lärarresurs.

I idrott och hälsa finns tillfredsställande vetenskaplig kompetens vad gäller den vetenskapliga ämnesgrunden, särskilt inom det samhälls- och humanveten-

---

¹ Sökta ämnen: matematik, biologi, fysik, kemi, naturkunskap, historia, religionskunskap, samhällskunskap, svenska, svenska som andraspråk, engelska, arabiska, idrott och hälsa samt bild.

skapliga området. Med avseende på ämnesdidaktiken är lärarresursen än så länge svag, men tillräcklig.

I bild är den vetenskapliga kompetensen svag med avseende på både ämnesinnehåll och ämnesdidaktik. Kontinuiteten är inte tillräcklig, med alltför hög andel visstidsanställda lärare.

För den utbildningsvetenskapliga kärnan finns vid lärosätet omfattande och bred vetenskaplig kompetens. På grund av att studierna i den utbildningsvetenskapliga kärnan till en del nära integreras med ämnesstudierna är det emellertid svårt att i detalj bedöma hur lärarresursen ska användas. Trots denna otydlighet är lärarresursen för den utbildningsvetenskapliga kärnan tillfredsställande.

För alla lärare finns väl tillfredsställande lägstanivåer för tid för kompetensutveckling. Däremot är det inte så många av lärarna som har mer omfattande tid för forskning och kompetensutveckling.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten lärarresurs är tillfredsställande i den utbildningsvetenskapliga kärnan, matematik, naturkunskap, historia, religionskunskap, samhällskunskap, svenska, engelska och idrott och hälsa, men inte i biologi, kemi, fysik, svenska som andraspråk, arabiska och bild.

Utbildningsmiljö

Vid lärosätet finns en livaktig forskning i nära anknytning till lärarutbildningen som helhet, inom allmänna utbildningsvetenskapliga discipliner, flertalet ämnen och ämnesdidaktik. Sammantaget äger utbildningen rum i en forskande miljö.

Det finns goda förutsättningar för utvecklingen av ett kritiskt och reflekterande förhållningssätt.

Organisationen för den verksamhetsförlagda utbildningen är välutvecklad och välstrukturerad.

Det finns ett omfattande samarbete vad gäller forskning och utvecklingsarbete med betydelse för lärarutbildningen, på regional, nationell och internationell nivå.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten utbildningsmiljö är tillfredsställande.

Utbildningens genomförande

Styrdokument

Utbildningsplanen innehåller mål som är utarbetade i enlighet med examensordningen samt lokala mål knutna till lärosätets profil.

För alla ämneskombinationer som inte innehåller fysik gäller att två femtedelar av studierna i den utbildningsvetenskapliga kärnan är integrerade med ämnesstudierna. Om fysik ingår i ämneskombinationen läses ytterligare separata kurser i den utbildningsvetenskapliga kärnan. Integrationen gör utbildningen något svåröverskådlig. Det är inte lätt att särskilja det exakta antalet högskolepoäng i kärna respektive ämne. Även om detta med viss möda ändå låter sig göras, så försvårar integrationen studentmobilitet.

Enligt utbildningsplan och kursplaner skrivs examensarbetena i ämnena med didaktisk inriktning. För alla ämnen utom fysik, svenska och engelska saknas ämnesspecifika kursplaner för examensarbete I och II. I dessa fall är man hänvisad till generella, ämnesövergripande kursplaner med allmänna skrivningar. Detta skapar oklarheter kring examensarbetets innehåll, som hamnar i en gråzon mellan allmänpedagogiska studier och ämnesstudier.

I övrigt är kursplanerna formellt tillfredsställande, med tillräckligt tydliga angivelser av mål, innehåll och upplägg.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten styrdokument är tillfredsställande för den utbildningsvetenskapliga kärnan samt för samtliga sökta ämnen.

Undervisning, kurslitteratur, examination

I matematik finns ett relevant innehåll, med varierade undervisnings- och examinationsformer samt välvald kurslitteratur, som säkrar forskningsanknytning och progression. Upplägget präglas av en långt framskriden integration av ämnesstudier och ämnesdidaktik. I några kurser är det ämnesteoretiska innehållet något otydligt.

I de naturorienterade ämnena biologi, fysik, kemi och naturkunskap finns en viss obalans i innehållet. Professions- och skolämnesperspektiven är starka, men på bekostnad av ämnesteoretisk bredd och djup. Sammantaget är dock innehållet tillfredsställande. Undervisningsformer, kurslitteratur och examinationsformer är relevanta.

I de samhällsorienterade ämnena historia, religionskunskap och samhällskunskap ger innehållet ett genomtänkt och välstrukturerat intryck. Det ämnesdidaktiska innehållet är väl integrerat. Det finns en god balans mellan bredd och djup. Undervisningsformer, kurslitteratur och examinationsformer är tillfredsställande.

I svenska och svenska som andraspråk finns ett systematiskt upplagt och välvalt innehåll, med undervisningsformer, kurslitteratur och examinationsformer som säkrar forskningsanknytning och progression. Professions- och skolämnesperspektivet är starkt betonat.

I engelska präglas innehållet av en integration av ämnesdidaktik och ämnesstudier. Innehållet är välstrukturerat och relevant, med undervisningsformer, kurslitteratur och examinationsformer som säkrar forskningsanknytning och progression.

I arabiska bygger innehållet på att studenterna redan behärskar språket. Ämnesdidaktiken är starkt utvecklad och välintegrerad. I övrigt är innehållet till stor del inriktat mot språkets kulturella och historiska kontext. Undervisnings- och examinationsformerna samt kurslitteraturen är tillfredsställande.

Innehållet i idrott och hälsa är tillfredsställande och präglas av undervisningsformer, kurslitteratur och examinationsformer som säkrar forskningsanknytning och progression. Det finns betydande inslag av internationell idrottsvetenskaplig litteratur.

I bild finns vissa oklarheter kring ämnets praktiska kärna och relationen till skolämnet, men innehållet är likväl tillfredsställande, med relevanta undervisnings- och examinationsformer och välvald kurslitteratur.

Integrationen i ämnena försvårar bedömningen av innehåll och progression i den utbildningsvetenskapliga kärnan, men innehållet synes sammantaget vara relevant och välstrukturerat, med undervisningsformer, kurslitteratur och examinationsformer som säkrar forskningsanknytning och progression.

Examinationen av den verksamhetsförlagda utbildningen genomförs av högskolan i samarbete med handledare vid de medverkande skolorna.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten undervisning, kurslitteratur och examination är tillfredsställande i den utbildningsvetenskapliga kärnan samt i samtliga ämnen.

Utbildningens resultat

Säkring av examensmålen

Krav finns klart dokumenterade och framgår av instruktioner för tentamina, examensarbeten och annan examination.

Lärosätet har visat det finns system för att säkra att utbildningen ger studenterna förutsättningar att nå examensmålen.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten säkring av examensmålen är tillfredsställande.

Samlad bedömning

Vår samlade bedömning är att Malmö högskola har förutsättningar att ge ämnesläroutbildning med inriktning mot arbete i gymnasieskolan med tillfredsställande kvalitet i ämnena matematik, naturkunskap, historia, religionskunskap, samhällskunskap, svenska, engelska samt idrott och hälsa. Vi rekommenderar Högskoleverket att tillstyrka ansökan för dessa ämnen.

Vår samlade bedömning är att Malmö högskola inte har förutsättningar att ge ämneslärarutbildning med inriktning mot arbete i gymnasieskolan med tillfredsställande kvalitet i ämnena biologi, kemi, fysik, svenska som andraspråk, arabiska och bild. Vi rekommenderar Högskoleverket att avslå ansökan för dessa ämnen.